

KØBENHAVNS KOMMUNE
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Center for Omsorg

Københavns Kommunes ældrepolitik 2015-2018

Resultater fra 6 bor-
germøder i juni 2014

Center for Omsorg

Københavns Kommunes Ældrepolitik 2015-2018 Resultater fra seks borgermøder – juni 2014

Baggrund

I forbindelse med udarbejdelsen af Ældrepolitikken 2015-2018 har Sundheds- og Omsorgsforvaltningen gennemført en større borgerinddragelsesproces. Formålet med processen har været at få indblik i Københavns ældre borgeres perspektiver på, hvad der skal til for at sikre det gode liv som ældre med henblik på at kvalificere den fremtidige ældrepolitik. Som en del af borgerinddragelsesprocessen har Sundheds- og Omsorgsforvaltningen afholdt seks borgermøder.

De seks borgermøderne blev gennemført i juni 2014, og sammenlagt deltog ca. 290 borgere, hvoraf størstedelen var over 65 år. Med henblik på at sikre bredde i inddragelsesprocessen blev borgermøderne afholdt forskellige steder i København. Det første borgermøde fandt sted på Københavns Rådhus. Her deltog borgere og repræsentanter fra brugeorganisationer. De fem andre borgermøder blev afholdt i hvert af de fem lokalområder – på hhv. Rosenborg Centeret, Langgade Hus, Poppelbo, Peder Lykke Centeret og Sølund. I disse møder deltog primært lokale repræsentanter, pårørende og borgere fra plejehjem og aktivitetstilbud m.v.

Formålet med dette notat er at orientere Sundheds- og Omsorgsudvalget om udfaldet af borgermøderne. Notatet er inddelt i fem afsnit, som sammenfatter essensen af borgernes drøftelser af de tre visioner: frihed, tryghed og medborgerskab.

Frihed

I. At leve det liv man altid har gjort

Det gode ældreliv er, at man får lov at leve det liv, man har levet hele livet – så længe man har kræfterne til det. Edith Ottosen, Københavner over 65 år

På borgermøderne var der mange, der undrede sig over formuleringen ”det gode ældreliv”, og gjorde opmærksom på, at når man er over 65 år, er det vigtigt at fortsætte med at leve som altid; bibeholde samme interesser, være lige så aktiv samfundsborger og pleje sit netværk. Det gode ældreliv er ikke anderledes end det gode liv før 65 år, og der var en bekymring for at få et bestemt mærkat på sig ved brug af ordet ældreliv. Samtidig var der opmærksomhed på, at når man bliver pensionist eller helbredet svigter, sker der ændringer i livet. I tilfælde af at man får brug for kommunale ældretilbud (hjemmehjælp, ældrebolig el. plejebolig) ønsker mange, at tilbuddene skal være fleksible og understøtte den pågældendes mulighed for at fortsætte sit liv. I den forbindelse blev nedenstående fremhævet som særligt vigtigt:

- At der er valgfrihed i tilbud.
- At der er frihed til at sige både ”ja” og ”nej” til kommunale tilbud fx i forhold til livsstilsforændrende tilbud så som motion og sund mad
- At beboerindflydelsen på plejehjem øges.
- At der sikres medbestemmelse ifm. visitationsforløb. Flere borgere i forskellige livssituationer havde oplevelsen af, at de ikke blev taget med på råd ift. visitationen, og at dette er stærkt utilfredsstillende.
- At blive mødt med respekt og som et voksent menneske.

II. Det gode helbred

Frihed er det bedste guld. Plejehjemsbeboer over 65 år

Et godt helbred mentalt og fysisk blev nævnt af langt de fleste som en nøgle til det gode (ældre)liv. Desuden blev det påpeget, at helbredstilstanden har stor betydning for, hvor fri man føler sig, samt hvor meget overskud, man har til at være medborger. På borgermøderne blev det drøftet, hvorledes kommunen kan understøtte ældre både før og efter en potentiel helbredsforringelse.

Før helbredssvigt

Rådgivning og oplysning i forbindelse med aldersbetingede helbredssvigt blev efterlyst – særligt i forhold til demens. Desuden blev intensivning af motionstilbud til ældre efterspurgt.

Efter helbredssvigt

I tilfælde af at helbredet bliver dårligere, udtrykker mange borgere, at det er vigtigt, at ”man får den hjælp, man har brug for” og at de rette hjælpemidler stilles til rådighed. Endelig bør kommunikationen mellem hospital, praktiserende læge og hjemmehjælp forbedres.

Medborgerskab

III. Fællesskab

At spise og drikke kaffe sammen, dét er i hvert fald noget vi ældre har brug for. Niels Jensen, Københavner over 65 år

Fællesskab el. socialt samvær var det emne, der blev talt mest om ved samtlige seks borgermøder. Borgerne udtrykte, hvorledes dét at være en del af et fællesskab – i forskellige afskygninger – har væsentlig betydning for det gode (ældre)liv, høj livskvalitet og bekæmpelse af ensomhed. Borgerne udtrykte behov for mere fællesskab, og for at kommunen understøtter opbygelsen heraf på forskellige måder.

På borgermøderne blev forskellige typer af fællesskab omtalt, men nært fællesskab blev omtalt med stor overvægt. Afhængig af livs- og boligsituation ser det nære fællesskab forskelligt ud. Plejehjemsbeboere udtrykte ønske om mere måltidsfællesskab og samvær omkring aktiviteter på bostedet. Hjemmeboende ældre talte mere om fællesskab i foreninger i det lokale nærområde samt muligheden for at gøre brug af lokale mødesteder. Følgende idéer/forslag ønskede de ældre københavnere, at kommunen skulle arbejde med/udbedre/etablere:

- Bofællesskab for ældre

Ud fra en opfattelse af, at det er vanskeligt at komme på plejehjem før man er for syg eller svag til at deltage i det sociale liv, blev der udtrykt ønske om andre former for ældrebofællesskab – fx ældrekollektiver, opgangsfællesskaber, oldekoller og genetablering af beskyttede boliger. Der herskede bred enighed om, at etableringen af sådanne boligformer vil betyde meget for opbyggelsen af fællesskab, medborgerskab blandt ældre - og dermed også for den høje livskvalitet.

- Fællesskab på tværs af generationer

Mange ældre udtrykte, at de savnede at møde den yngre generation i deres dagligdag. Det ville ikke alene have en positiv betydning for livskvaliteten, men også være en måde, hvorpå ældre kunne gøre en forskel og bidrage til at styrke den 'kollektive livskvalitet' gennem frivillig arbejdskraft. Der blev blandt andet efterlyst mere samarbejde mellem plejecentre og børneinstitutioner samt besøgsven lignende ordninger på tværs af generationer.

Foruden ovenstående blev følgende initiativer efterspurgt:

- Flere interessebaserede aktiviteter – så som bogklubber, syklubber, madklubber og lign.
- Mere fællesskab på plejehjem, fx ved at etablere åbne caféer som folk fra gaden, pårørende og andre kan benytte sammen med beboerne.
- Flere mødesteder i byrummet (som ikke er aktivitetsbaseret, men mere caféagtige).
- Etableringen af nyttehaver el. idrætsanlæg i byrummet, hvor ældre kan møde andre borgere.

IV. Samarbejde med kommunen

For min far var det hele perfekt; nærværende og venligt personale skabte tryghed. Pårørende til beboer på plejehjem

På møderne blev det fremhævet, at et respektfuldt og kvalificeret møde med kommunen er vigtigt for oplevelsen af høj livskvalitet, både i forhold til den personlige kontakt (fx plejepersonale og receptionist på kommunens hovednummer) og skriftlig kontakt (fx pjecer og politikker m.v.). Borgerne identificerede følgende som betydningsfuldt ift. et godt møde med kommunen:

- At plejepersonalet er nærværende, venligt, empatisk, har høj faglighed og udviser respekt. For langt de fleste blev mødet med kommunen personificeret i mødet med plejepersonalet.
- At der er et højt niveau af selvbestemmelse og fleksibilitet i samarbejdet med kommunen.
- At tilgængelighed gennem kommunens hovednummer (33663366) forbedres. Mange oplever, at det er vanskeligt at komme igennem telefonslusen.
- At kommunen målretter og forbedrer sin kommunikation til ældre. Mange havde en oplevelse af, at kommunen tilbyder interessante aktiviteter og har relevante tilbud for dem, men at de ikke kan finde information om det.
- At man kan få én kontaktperson.
- At undgå ventetid i forbindelse med hjemmeplejebesøg og at hvis der opstår ventetid, at den pågældende borger kontaktes og tilbydes et nyt tidspunkt.

Tryghed

V. Tryghed

Utryghed er lig med uforudsigelighed. Københavner over 65 år

Mange borgere giver udtryk for, at de føler sig trygge i deres dagligdag. Følgende punkter blev identificeret som centrale for oplevelsen af tryghed:

- At busstoppesteder og busruter tilrettelægges efter ældres behov. Det kunne fx være, at der placeres stoppesteder foran aktivitetscentre og lign.
- At sikre god kommunikation ml. hospital, læge og hjemmehjælp
- At trafikken og det offentlige rum indrettes på en handicap- og ældrevenlig måde
- At der altid er alternativer til digitaliseret kommunikation. Mange oplever en bekymring for digitaliseringen og føler, at de mister overblik og kontrol
- At økonomien hænger sammen for pensionister. Er bidrag til dette er at fastholde billige ældreordninger, så som ”mimrekortet”.
- At føle sig sikker på, at der er styr på medicinen
- At man kan få støtte og rådgivning i forbindelse med større livsændringer. Mange oplever, at alderdommen byder på store forandringer, fx at en ægtefælle dør eller man skal flytte fra en bolig til en anden. Flere ønsker, at kommunen ville tilbyde juridisk og psykisk hjælp samt rådgivning målrettet ældre.